

חגיגה יא

עניין: אין דורשין

דרכי משה יו"ד סו"ס רמו

אבל אנו הלומדים דבר הכתוב אין לחוש עכ"ל. ואני מצאתי בספר הזוהר פרשת אחרי מות סתרי לבן עריות וטעמן על דרך הקבלה ושורמזין כולן על מעשה מרכבה ולכן נראה לי שעל זה אמרו שאין דורשין בעריות וכו' מיהו בתלמוד שלנו משמע שהדבר כפשוטו:

מהר"ל גבורות השם הקדמה ראשונה

והרי המדריגות הם שלש, האחד הוא המרכבה במה שהוא יתברך נבדל מן הנמצאים לגמרי, ומפני כי ההשגה הזאת במה שהוא יתברך נבדל מן העולם, לכך אין ראוי שיהיה פרסום בעולם לגמרי לדבר זה, ואין דורשין במרכבה ליחיד. ומעשה בראשית שהוא יציאת העולם לפעל מן השם יתברך, והוא מדרגה יותר נראה בעולם דורשין לאחד, ולשנים אסור, שהרי אין מעשה בראשית רק מה שהוציא לפעל הנבראים, אבל העריות שהוא חוק הנמצאים עצמם שלא יצאו מסדר הראוי להם, הוא מדריגה עוד יותר נתלה בנמצאים עצמם, הוא יותר קרוב אל העולם ולפיכך לשנים מותר ולשלשה אסור. כי כבר אמרנו, כי כל

ובפרק ב' דחגיגה (יא, ב) אין דורשין בעריות לשלשה ולא במעשה בראשית לשנים ולא במרכבה ליחיד. פירוש אלו שלשה דברים, הראשון שהשם יתברך מציאותו מובדל מכל הנמצאים ואין לו השתתפות עמהם. השני שהוא יתברך המציא שאר הנמצאים. השלישי שהם מסודרים מאתו בסדר שלהם, כי מה שהמציא אותם שהוא הוצאתם לפעל דבר בפני עצמו, ואילו זה שסדר אותם כפי מה שהם עליו ענין בפני עצמו. כי הבנאי הבונה בית. מתחלה מסדר אותו בשכלו ואחר כך מוציא אותו לפעל: וזה מה שאמר (תהלים נ, א) אל אלהים ה' דבר ויקרא ארץ. כי השם המיוחד הוא שם העצם, מורה שהוא נבדל מכל הנמצאים ובו מקוימים כל הנמצאים, ושם אלהים פועל הנמצאים כלם, שהרי בכל מעשה בראשית נאמר ברא אלהים, ובשם אל סדר הנמצאים כלם, כי בריאתם בדין וסדר כל עניניהם בחסד, שזה השם הוא חסד:

מדרש תנחומא כי-תשא ה

(ז) [ה] **כִּי תִשָּׂא וְגו'** זֶה יִתְּנֶנּוּ (ל יב"ג). רַבִּי יוֹנָה פָּתַח (תהילים עה ח) **כִּי אֱלֹהִים שִׁפְטָה זֶה יִשְׁפִּיל וְזֶה יָרִים**. מִטְּרוּנָה אַחַת שְׁאַלְהָ אֶת רַבִּי יוֹסִי בַר חֵלְפָתָא לְכַמְהָ יָמִים בְּרָא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת עוֹלָמוֹ, אָמַר לָהּ לְשֵׁשָׁה יָמִים, שְׁנַאֲמַר (שמות כ יא) **כִּי יִשְׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה ה' וְגו'**. אָמְרָה לוֹ וּמִן אוֹתָהּ שָׁעָה מָה עוֹשָׂה (בְּכָל יוֹם), אָמַר לָהּ מְזוּנָג זְווגִים, וּמַעֲשִׂיר לָזָה וּמוֹרִישׁ לָזָה. אָמְרָה לוֹ

